

Länsstyrelsens i Örebro läns beslut och föreskrifter angående bildande av kulturreseptat Gamla Pershyttans bergsmansby i Nora socken, Nora kommun, Örebro län;

beslutade den 10 december 2004
(dnr 435-02903-2003)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att med stöd av 7 kap. 9 § miljöbalken (1999:808) förklara bergsmansbyn Gamla Pershyttan som kulturreseptat. Reseptatets gräns anges på bifogad karta, bilaga 1. Reseptatets namn skall vara Gamla Pershyttans bergsmansby.

Syfte

Syftet med kulturreseptatet är att bevara ett värdefullt kulturpräglad landskap enligt miljöbalken 7 kap. 9§.

Genom att bevara Gamla Pershyttans by med hytta, hyttby, gruvområde med gruvor, industrilämningar, transportsystem, vattensystem, enskilda byggnader och miljöer tillsammans med omgivande landskap är det möjligt att förmedla kunskap som

- beskriver och förklarar en del av det svenska bergsbrukets utveckling och människors livsvillkor i en gruv- och hyttby
- visar hur verksamheten påverkat landskapet under en lång tidsperiod – från medeltiden fram till mitten av 1900-talet.

För att detta ska uppnås bör på sikt hela Gamla Pershyttans by, i enlighet med den gräns byn har på den gamla häradskartan från 1865-67, ingå i kulturreseptatet.

Syftet ska uppnås genom att markskötsel och byggnadsvård bedrivs så att de kulturhistoriska värdena består och naturvärden tas tillvara. Informationen ska

18FS 2005:7

på ett pedagogiskt sätt förmedla kunskap om reservatets kultur- och naturvärden.

Förvaltare av kulturreseptatet är länsstyrelsen i Örebro län.

För att trygga syftet med kulturreseptatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för reservatet.

Föreskrifter

A. Inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom kulturreseptatet. Utöver vad som gäller i annan lagstiftning och i områdesbestämmelser är det förbjudet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, borra, utfylla, övertäcka, spränga, dika, dämna eller utföra liknande handling som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anordna upplag inom skötselområdena
3. dra fram ny luft- eller markledning
4. uppföra mast eller liknande anläggning

Förbudet enligt punkt 1. gäller ej för underhåll av vägar med vägdiken i området.

Förbudet enligt punkt 2. gäller ej för tillfälliga upplag i samband med skogsbruket eller skötsel av annan mark eller byggnad.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det dessutom enligt 7 kap 5 § förbjudet att:

1. nyanlägga, bygga om eller på annat sätt förändra väg
2. uppföra nya stängsel i skötselområdena
3. riva byggnader
4. utföra tillbyggnad eller yttre förändring av befintliga byggnader
5. uppföra ny byggnad eller annan anläggning
6. upplåta mark för camping och husvagnsuppställning

18FS 2005:7

Kravet på tillstånd enligt punkterna 3, 4 och 5 ovan gäller inte för de delar av kulturreseptatet som omfattas av områdesbestämmelser antagna av kommunfullmäktige i Nora 1994-03-28.

B. Förpliktelser att tåla intrång

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna att tåla följande intrång:

1. utmärkning av reservatet
2. anläggning för besökande såsom parkeringsplats, vandringsled, informationstavlor samt uppställning av sopbehållare inom skötselområden i enlighet med gällande skötselplan
3. uppsättning av stängsel runt gruvhål
4. skötsel av området i enlighet med gällande skötselplan
5. utförande av eventuellt påkallad skydds jakt på bäver inklusive nedrivande av bäverdammen
6. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden
7. dokumentation och uppföljning av bevarandearbetet

Åtgärder under punkt 1-7 ska föregås av samråd med berörda fastighetsägare.

C. Ordningsföreskrifter

Med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt är det, utöver vad som annars gäller, förbjudet att:

1. rida eller framföra motordrivet fordon på kulturlämningar och på de delar av kultur- och naturstigen som inte är allmän eller enskild väg
2. ta bort eller skada kulturlämningar såsom stengrunder, kolbottnar slagg eller andra restprodukter från gruv- och hytthanteringen

Ovanstående föreskrifter under A, B och C ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel.

Enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart, även om de överklagas.

18FS 2005:7

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar och bestämmelser för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet är bl. a:

I kulturreseptatet gäller områdesbestämmelser för Pershyttan antagna av kommunfullmäktige i Nora 1994-03-28, laga kraft 1994-05-20.

Inom reservatet finns fornlämningar som är skyddade enligt kulturminneslagen 2 kap. Lag (1988:950) om kulturminnen m.m.

Sören Gunnarsson

Margareta Hildebrandt